

Warszawa, 18 lipca 2023 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

DRR.WRE.4321.10.2023.ŁW

DECYZJA

Na podstawie na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 8 w zw. z art. 9g ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm., dalej jako: „PE”) oraz na podstawie art. 155 w zw. z art. 104 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm., dalej jako: „KPA”) w zw. z art. 30 ust. 1 PE,

po rozpatrzeniu wniosku
Energa-Operator S.A.
z siedzibą w Gdańsku, ul Marynarki Polskiej 130,

z dnia 24 maja 2023 r., znak: EOP/KW/1/2023/05/022608, o zatwierdzenie zmian Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej określonych w Karcie aktualizacji nr 2/2023 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej, uzupełnionego pismem z dnia 5 lipca 2023 r., znak: EOP/PK/1/2023/07/068105,

postanawiam

1. zmienić decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 16 grudnia 2013 r., znak: DRR-4321-59(6)/2013/MKo1, zatwierdzającą Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej, zmienioną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 stycznia 2014 r., znak: DRR-4321-59(8)/2013/2014/MKo1, z dnia 23 kwietnia 2014 r., znak: DRR-4321-59(10)/2013/2014/MKo1, z dnia 31 października 2014 r., znak: DRR4321-8(2)/2014/MKo1, z dnia 26 czerwca 2015 r., znak: DRR-4321-1(6)/2015/MKo1, z dnia 31 grudnia 2015 r., znak: DRR-4321-14(2)/2015/GMi1, z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: DRR-4321-10(9) /2015 /2016/GMi1, z dnia 30 listopada 2016 r., znak: DRR4321-1(11)/2015/2016.GMi1, z dnia 22 grudnia 2016 r., znak: DRR.WIR.4321.1.2016.LK, z dnia 13 marca 2017 r., znak: DRR.WRE.4321.2.2017.LK, z dnia 28 marca 2017 r., znak: DRR.WRE.4321.6.2017.LK, z dnia 20 grudnia 2017 r., znak: DRR.WRE.4321.12.2017.LK, z dnia 8 marca 2018 r., znak: DRR.WRE.4321.5.2018.LK, z dnia 14 czerwca 2018 r., znak: DRR.WRE.4321.10.2017.LK, z dnia 16 sierpnia 2018 r., znak: DRR.WRE.4321.10.2018.LK, z dnia 22 października

- 2018 r., r., znak: DRR.WRE.4321.16.2018.PSt, z dnia 18 kwietnia 2019 r., znak: DRR.WRE.4321.27.2018.LK (sprostowana postanowieniem z dnia 31 maja 2019 r., znak: DRR.WRE.4321.6.2019.PSt), z dnia 23 sierpnia 2019 r., znak: DRR.WRE.4321.2.2019.ŁW, z dnia 21 listopada 2019 r., znak: DRR.WRE.4321.7.2019.ŁW, z dnia 13 marca 2020 r., znak: DRR.WRE.4321.1.2020.ŁW, z dnia 7 kwietnia 2020 r., znak: DRR.WRE.4321.02.2020.ŁW, z dnia 11 sierpnia 2020 r., znak: DRR.WRE.4321.10.2020.MZS, z dnia 27 listopada 2020 r., znak: DRR.WRE.4321.13.2020.MZS, z dnia 10 grudnia 2020 r., znak: DRR.WRE.4321.18.2020.MZS, z dnia 22 kwietnia 2021 r., znak: DRR.WRE.4321.2.2021.AOr.JPa2, z dnia 14 grudnia 2021 r., znak: DRR.WRE.4321.15.2021.MZS oraz z dnia 17 grudnia 2021 r., znak: DRR.WRE.4321.13.2021.ŁW, z dnia 3 lutego 2022 r., znak: DRR.WRE.4321.6.2021.AOr, z dnia 17 marca 2022 r., znak: DRR.WRE.4321.1.2022.AOr oraz z dnia 3 sierpnia 2022 r., znak: DRR.WRE.4321.8.2022.LK oraz z dnia 16 listopada 2022 r., znak: DRR.WRE.4321.9.2022.LK, z dnia 3 lutego 2023 r., znak: DRR.WRE.4321.2022.ŁW oraz z dnia 16 maja 2023 r., znak: DRR.WRE.4321.4.2023.AOr.JPa2 oraz z dnia 12 czerwca 2023 r., znak: DRR.WRE.4321.3.2022.ŁW, poprzez zatwierdzenie zmian Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej określonych w Karcie aktualizacji nr 2/2023 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej decyzji,
2. ustalić, termin wejścia w życie zmian określonych w Karcie aktualizacji nr 2/2023 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej na 14 (czternasty) dzień od opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 24 maja 2023 r., znak: EOP/KW/1/2023/05/022608, uzupełnionym pismem z dnia 5 lipca 2023 r., znak EOP/PK/1/2023/07/068105, Energa-Operator S.A. z siedzibą w Gdańsku (dalej jako: „Energa-Operator” lub „OSD”), będąca operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, przedłożyła Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (dalej jako: „Prezes URE”) do zatwierdzenia projekt zmian Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (dalej jako: „IRiESD”) w formie Karty aktualizacji nr 2/2022 IRiESD (dalej jako: „Karta aktualizacji IRiESD”).

Do wniosku został także załączony raport z konsultacji przeprowadzonych z użytkownikami systemu dotyczących projektu zmian w IRiESD określonych w projekcie Karty aktualizacji IRiESD.

Karta aktualizacji IRiESD obejmuje zmiany wynikające głównie z dostosowania IRiESD dostosowania do obowiązującej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (dalej jako: „IRiESP”).

Prezes URE pismem z dnia 3 lipca 2023 r., znak: DRR.WRE.4321.10.2023.ŁW, wezwał stronę do dokonania zmian w przedłożonej Karcie aktualizacji IRiESD.

Pismem z dnia 5 lipca 2023 r., znak: EOP/PK/1/2023/07/068105, strona wykonała wyżej wskazane wezwanie.

W toku niniejszego postępowania Prezes URE ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 9 g ust. 1 PE operator systemu przesyłowego i operator systemu dystrybucyjnego są obowiązani do opracowania odpowiednio instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej lub instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej.

Operator systemu dystrybucyjnego informuje użytkowników systemu, w formie pisemnej lub za pomocą innego środka komunikowania przyjętego przez operatora systemu, o publicznym dostępie do projektu instrukcji lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania uwag, określając miejsce i termin ich zgłaszania, nie krótszy niż miesiąc od dnia udostępnienia projektu instrukcji lub jej zmian, który to obowiązek został nałożony na operatorów systemów dystrybucyjnych w art. 9g ust. 2 PE. Z kolei art. 9g ust. 8 PE, stanowi, że operator systemu dystrybucyjnego przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (dalej jako: „Prezes URE”) w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zmian Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

Zgodnie z art. 9g ust. 8 PE OSD w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zmian Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej jest zobowiązany do przedłożenia Prezesowi URE do zatwierdzenia zmian IRiESD wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia.

Energa-Operator przeprowadziła proces konsultacji Karty aktualizacji IRiESD za pośrednictwem swojej strony internetowej w dniach od 13 kwietnia do 13 maja 2023 roku, a więc w okresie obejmującym jeden miesiąc. Komunikatem zamieszczonym na stronie internetowej Energa-Operator użytkownicy systemu zostali poinformowani o opublikowaniu projektu Karty aktualizacji IRiESD, o możliwości zapoznania się z tym projektem oraz o możliwości zgłaszania do niego uwag drogą elektroniczną we wskazanym wyżej terminie (sposób zgłaszania uwag został dokładnie opisany). Komunikacja z użytkownikami systemu poprzez ogłoszenia umieszczane na stronie internetowej jest powszechnie stosowaną przez OSD formą komunikacji, czyli znaną użytkownikom systemu. OSD wypełnił zatem obowiązek określony w art. 9g ust. 2 PE.

W procesie konsultacji żaden podmiot nie zgłosił uwag.

Karta aktualizacji IRiESD zawiera zmiany wynikające z obowiązku dostosowania IRiESD do zmian IRiESP wprowadzonych Kartami aktualizacji: nr CK/18/2022 IRiESP¹ –

¹ <https://bip.ure.gov.pl/download/3/16794/IRESPPE.pdf>

Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci zatwierdzoną decyzją Prezesa URE z dnia 30 marca 2023 r., znak: DRR.WRE.4320.8.2022.AOr.JPa2 oraz nr CK/19/2022 IRiESP² – Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci zatwierdzoną decyzją Prezesa URE z dnia 29 marca 2023 r., znak: DRR.WRE.4320.8.2023.LK.

Karta aktualizacji IRiESD w kształcie przedstawionym do zatwierdzenia Prezesowi URE nie budziła większych wątpliwości z wyjątkiem konieczności dostosowania jej treści do odpowiednich postanowień obowiązującej IRiESD dotyczących trybu dokonywania zmian IRiESD. W związku z powyższym Prezes URE pismem z dnia 3 lipca 2023 r., znak: DRR.WRE.4321.10.2023.ŁW wezwał stronę do dokonania zmian z krótkim terminem ich wykonania.

Pismem z dnia 5 lipca 2023 r., znak: EOP/PK/1/2023/07/068105 Energa-Operator przekazała poprawioną Kartę aktualizacji IRiESD.

Prezes URE po ponownej analizie zmienionej Karty aktualizacji IRiESD uznał, iż w przedłożonym kształcie spełnia ona przesłanki do zatwierdzenia.

Zgodnie z art. 155 KPA decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

Wobec okoliczności ustalonych przez Prezesa URE w przedmiotowej sprawie, mając na względzie, że za zmianą decyzji przemawia interes społeczny jak i słuszny interes strony, oraz że brak jest przepisów szczególnych sprzeciwiających się zmianie decyzji, należy uznać, że zachodzi podstawa do przychylenia się do wniosku Energa-Operator, to jest do zmiany decyzji Prezesa URE z dnia 16 grudnia 2013 r., znak: DRR-4321-59(6)/2013/MKo1, z późniejszymi zmianami, poprzez zatwierdzenie zmian określonych w Karcie aktualizacji IRiESD. Wobec tego postanowiono jak w sentencji.

Jednocześnie uwzględniając wniosek Energa-Operator określono datę wejścia w życie postanowień określonych w Karcie aktualizacji IRiESD w zakresie wskazanym w pkt 1 rozstrzygnięcia niniejszej decyzji na 14 (czternasty) dzień od opublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki.

² <https://bip.ure.gov.pl/download/3/16784/PSEIRIESDZMIANA.pdf>

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem tutejszego organu, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 PE oraz art. 479⁴⁶ pkt 1 i art. 479⁴⁷ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm., dalej jako: „KPC”).
2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, związane ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wnioski o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub części (art. 479⁴⁹ KPC).
3. Odwołanie od decyzji Prezesa URE podlega opłacie stałej w kwocie 1000 złotych (art. 32 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Dz. U. z 2023 r. poz. 1144). Opłatę uiszcza się na konto bankowe Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do art. 101 i nast. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do przepisu art. 117 Kodeksu postępowania cywilnego.
4. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do art. 101 i następnich ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do art. 117 KPC.
5. W trakcie trwania biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Prezesa URE (art. 127a § 1 KPA). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 KPA).
6. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 KPA).

Załącznik nr 1:

Karta aktualizacji nr 2/2023 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej

Rafał Gawin

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2142, ze zm.) w zw. z cz. I pkt 53 ppkt 1 załącznika do tej ustawy niniejsza decyzja jest zwolniona z opłaty skarbowej.

Otrzymują:

1. Energa-Operator S.A.
ul. Marynarki Polskiej 130
80-557 Gdańsk
2. *ad acta*

KARTA AKTUALIZACJI

Karta aktualizacji nr **2/2023** Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej

1. Zakres zmian IRiESD:

L.p.	Rozdział IRiESD	Zapisy podlegające zmianie
1.	III.2. PRZYJMOWANIE URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI DO EKSPLOATACJI	Dodaje się pkt III.2.5.
2.	IV.3. WPROWADZANIE PRZERW ORAZ OGRANICZEŃ W DOSTARCZANIU I POBORZE ENERGII ELEKTRYCZNEJ	Zmianie ulegają punkty: IV.3.4. i IV.3.5
3.	SŁOWNIK SKRÓTÓW I DEFINICJI pkt 2. Pojęcia i definicje	<u>Zmieniono definicje:</u> „Samoczynne częstotliwościowe odciążanie (SCO)” <u>Dodano definicje:</u> „Przełącznik SCO”, „Układ SCO”

2. Nowe brzmienie punktów IRiESD:

1) Dodaje się nowy punkt III.2.5. o następującej treści:

„III.2.5. Wymagania dla obiektów istotnych z punktu widzenia planu obrony systemu lub planu odbudowy

III.2.5.1. Wymagania techniczne dla:

- 1) obiektów istotnych dla planu obrony systemu lub planu odbudowy, tj. jednostek wytwórczych:
 - a) o mocy 50 MW lub wyższej, do których nie mają zastosowania wymagania określone w NC RfG;
 - b) będących modułami wytwarzania energii typu C i D, do których mają zastosowanie wymagania określone w NC RfG;
- 2) dostawców usług w zakresie odbudowy, podlegają uzgodnieniu z OSP i zatwierdzeniu przez Prezesa URE (TCM opracowany na podstawie NC ER).

TCM opracowany na podstawie NC ER jest udostępniany przez OSP znaczącym użytkownikom sieci (dalej „SGU”) i dostawcom usług w zakresie odbudowy, w zakresie ich dotyczącym.

III.2.5.2. Służby dyspozytorskie lub ruchowe SGU i dostawców usług w zakresie odbudowy powinny być wyposażone w systemy łączności głosowej posiadające zdolność do realizacji łączności głosowej z centrum dyspozytorskim OSP i ENERGA-OPERATOR SA. System realizacji tej łączności głosowej powinien spełniać wymagania techniczne, opracowane przez OSP w porozumieniu z ENERGA-OPERATOR SA, na podstawie NC ER i publikowane na stronie internetowej OSP, zapewniające komunikację przez co najmniej 24 godziny po wystąpieniu stanu zaniku napięcia na rozdzielni zasilającej potrzeby własne obiektu będącego w posiadaniu SGU lub dostawcy usług w zakresie odbudowy.

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 1
zatwierdzono:	

- III.2.5.3. SGU i dostawca usług w zakresie odbudowy może powierzyć sterowanie swoim obiektem innemu podmiotowi posiadającemu zdolność do realizacji łączności głosowej, spełniającej wymagania, o których mowa w pkt III.2.5.2. i w takim przypadku SGU i dostawca usług w zakresie odbudowy odpowiedzialny jest za działania i zaniechania tego innego podmiotu, któremu powierzył sterowanie obiektem, jak za własne działanie lub zaniechanie.
- III.2.5.4. Obiekty istotne dla planu odbudowy, w szczególności rozdzielnie, o których mowa w pkt III.2.5.5 i III.2.5.6., wyszczególnione w wykazie opracowanym przez OSP zgodnie z NC ER i stanowiącym element planu odbudowy, podlegają zgłoszeniu Prezesowi URE przez OSP, zgodnie z NC ER. Wykaz ten jest aktualizowany przez OSP podczas cyklicznego przeglądu planu odbudowy, prowadzanego zgodnie z NC ER.
- III.2.5.5. Rozdzielnie planowane do przyłączenia do sieci 110 kV ENERGA-OPERATOR SA uznaje się za obiekty istotne dla planu odbudowy.
Po przeprowadzeniu testów odbiorowych takiej rozdzielni podlega ona zgłoszeniu przez jej właściciela do OSP:
- 1) bezpośrednio - w przypadku rozdzielni przyłączanych do sieci przesyłowej;
 - 2) przez ENERGA-OPERATOR SA - w przypadku rozdzielni przyłączanych do sieci ENERGA-OPERATOR SA;
 - 3) przez OSDn za pośrednictwem ENERGA-OPERATOR SA, zgodnie z postanowieniami pkt V.3. - w przypadku rozdzielni nieposiadających bezpośredniego połączenia z siecią przesyłową lub z siecią ENERGA-OPERATOR SA.

OSP uwzględnia rozdzielnię w wykazie, o którym mowa w pkt III 2.5.4. Po dokonaniu przez OSP zgłoszenia Prezesowi URE zmian w planie odbudowy w zakresie aktualizacji wykazu, OSP informuje ENERGA-OPERATOR SA o aktualizacji tego wykazu. W przypadku, o którym mowa w pkt 3) ENERGA-OPERATOR SA informuje właściwego OSDn, a operator ten informuje właściciela rozdzielni o wprowadzeniu jej do wykazu.

- III.2.5.6. Rozdzielnia istniejąca, do której planowane jest przyłączenie jednostki wytwórczej będącej modułem wytwarzania energii typu D o mocy większej niż 10 MW i mniejszej niż 50 MW, powinna zostać, przy udziale OSP, poddana ocenie ENERGA-OPERATOR SA, pod kątem jej znaczenia dla planu odbudowy. W przypadku uznania jej za obiekt istotny dla planu odbudowy właściciel rozdzielni dokonuje jej zgłoszenia do OSP w sposób określony w pkt III.2.5.5.

Rozdzielnię istniejącą, do której planowane jest przyłączenie jednostki wytwórczej będącej modułem wytwarzania energii typu D o mocy 50 MW lub wyższej uznaje się za istotną dla planu odbudowy. Właściciel rozdzielni dokonuje jej zgłoszenia do OSP w sposób określony w pkt III.2.5.5.

Rozdzielnie uznane za istotne dla planu odbudowy, OSP uwzględnia w wykazie o którym mowa w pkt III.2.5.4 i zgłasza Prezesowi URE zmiany w planie odbudowy w zakresie aktualizacji wykazu.

Odpowiednio ENERGA-OPERATOR SA albo OSDn, informuje właściciela rozdzielni istniejącej, o wprowadzeniu jego obiektu do wykazu i konieczności dostosowania go do wymogów technicznych w okresie do 5 lat od daty zgłoszenia Prezesowi URE.

- III.2.5.7. Rozdzielnie uznane za istotne dla planu odbudowy powinny posiadać autonomiczne zasilanie rezerwowe, zapewniające prawidłowe jej działanie przez co najmniej 24 godziny, po zaniku zasilania podstawowego potrzeb własnych tej rozdzielni.
- III.2.5.8. Podstawowe wymagania techniczne dla rozdzielni istotnych dla planu odbudowy, po zaniku zasilania podstawowego potrzeb własnych tych rozdzielni, obejmują w szczególności zdolność do:
- 1) sterowania zdalnego lub przez stałą obsługę obiektu, wyłącznikami w:
 - a) rozdzielni 110 kV;

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 2
zatwierdzono:	

- b) w polach SN, zapewniających prawidłowe funkcjonowanie rozdzielni, tj. zasilanie, pracę sprzęgła, dokonywanie pomiarów;
w zakresie wykonywania co najmniej trzech operacji łączeniowych „wyłącz - załącz”;
- 2) wykonania zdalnego lub przez stałą obsługę obiektu, co najmniej jednej operacji łączeniowej „wyłącz”, wszystkimi wyłącznikami w polach liniowych SN;
 - 3) podania zdalnego lub przez stałą obsługę obiektu, napięcia od strony WN do pola potrzeb własnych SN;
 - 4) przesyłania sygnałów sterowania oraz danych pomiarowych pomiędzy rozdzielnią a centrami dyspozytorskimi OSP i ENERGA-OPERATOR SA;
 - 5) realizacji łączności głosowej pomiędzy rozdzielnią a centrami dyspozytorskimi OSP i ENERGA-OPERATOR SA.

III.2.5.9. Jeżeli rozdzielnia ujęta w wykazie, o którym mowa w pkt III.2.5.4, korzysta z infrastruktury zewnętrznej innych obiektów, to obiekty te, w zakresie obsługującym rozdzielnię ujętą w tym wykazie, powinny zapewniać podtrzymanie zdolności telekomunikacyjnych i sterowniczych przez co najmniej 24 godziny po zaniku zasilania podstawowego tych obiektów.”

2) Zmieniono treść punktu IV.3.4. i nadano mu następujące brzmienie:

„IV.3.4. Tryb awaryjny.

IV.3.4.1. Tryb awaryjny sieciowy

IV.3.4.1.1. OSP może wprowadzić przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, realizowane w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców w trybie awaryjnym sieciowym, jeżeli zaistnieje co najmniej jeden z poniższych przypadków:

- 1) gdy jest to konieczne do zapobieżenia rozprzestrzenianiu się lub pogarszaniu stanu zagrożenia,
- 2) w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej uniemożliwiającego zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci,
- 3) w przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia awarii w KSE,
- 4) w przypadku zagrożenia bezpiecznej pracy urządzeń, instalacji lub sieci lub zagrożenia bezpieczeństwa osób, mienia lub środowiska.

Tryb awaryjny sieciowy w przypadkach, o których mowa w pkt 2) - 4) może być wprowadzony nie dłużej niż na okres 72 godzin.

IV.3.4.1.2. Wyłączenia awaryjne odbiorców w trybie awaryjnym sieciowym (dalej „wyłączenia awaryjne sieciowe”) są realizowane na polecenie OSP. W szczególnych przypadkach, w szczególności w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa osób, ENERGA-OPERATOR SA może dokonać wyłączeń awaryjnych sieciowych bez wydania polecenia przez OSP. W takim przypadku ENERGA-OPERATOR SA jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o tym służby dyspozytorskie OSP - ODM.

IV.3.4.1.3. Wyłączenia awaryjne sieciowe są realizowane w stopniach A1 - A5. Stopnie od A1 do A5 powinny zapewniać równomierny spadek poboru mocy czynnej, każdy w przedziale 9 - 11% prognozowanego zapotrzebowania na moc. Wyłączenia awaryjne sieciowe wprowadzone łącznie w stopniach od A1 do A5 powinny zapewnić zmniejszenie poboru mocy czynnej o 50% prognozowanego zapotrzebowania na moc.

IV.3.4.1.4. Wyłączenia awaryjne sieciowe są realizowane:

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 3
zatwierdzono:	

- 1) poprzez wyłączenia linii o napięciu 110 kV, transformatorów 110 kV/SN lub linii i stacji SN,
 - 2) poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci o napięciu 110 kV lub wyższym, za której ruch sieciowy odpowiada ENERGA-OPERATOR SA,
 - 3) poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez OSDn przyłączonych do sieci o napięciu 110 kV,
 - 4) a po wyczerpaniu wszystkich powyższych działań, poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowej,
na obszarze wskazanym przez służby dyspozytorskie wydające polecenie o wprowadzeniu wyłączeń awaryjnych sieciowych.
- IV.3.4.1.5. Wyłączenia awaryjne sieciowe powinny być zrealizowane niezwłocznie, w czasie nie dłuższym niż:
- 1) 15 minut - w przypadku wprowadzenia stopnia A1,
 - 2) 15 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni A1 i A2,
 - 3) 30 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A3,
 - 4) 45 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A4,
 - 5) 60 minut - w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A5;
od wydania polecenia dyspozytorskiego.
- IV.3.4.1.6. OSP w porozumieniu z ENERGA-OPERATOR SA ustala corocznie dla każdego miesiąca, dla prognozowanego zapotrzebowania na moc w dobowych szczytach tego zapotrzebowania dla typowych warunków pogodowych, wartości obniżenia poboru mocy czynnej w poszczególnych stopniach A.
- IV.3.4.1.7. Plany wyłączeń awaryjnych sieciowych określające przewidywany efekt wprowadzenia stopni od A1 do A5, opracowują:
- 1) OSP - dla całego KSE, z uwzględnieniem planów, o których mowa w pkt 2) i 3),
 - 2) ENERGA-OPERATOR SA - dla swojego obszaru sieci dystrybucyjnej, z uwzględnieniem planów opracowanych przez OSDn przyłączonych do sieci ENERGA-OPERATOR SA i planów opracowanych przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci o napięciu 110 kV lub wyższym, za której ruch sieciowy odpowiada ENERGA-OPERATOR SA,
 - 3) odbiorcy końcowi przyłączeni do sieci przesyłowej.
- Plany wyłączeń awaryjnych, o których mowa w pkt 1) - 3) opracowane na rok 2023 stają się planami wyłączeń awaryjnych sieciowych na rok 2023.
- IV.3.4.1.8. W przypadku konieczności wprowadzenia wyłączeń awaryjnych sieciowych w sposób odmienny niż określony w planach wyłączeń awaryjnych sieciowych, OSP może polecić wprowadzenie tych wyłączeń, poprzez wskazanie:
- 1) wartości mocy czynnej do wyłączenia przez ENERGA-OPERATOR SA,
 - 2) obszaru sieci dystrybucyjnej, na którym należy wprowadzić wyłączenia awaryjne sieciowe.
- IV.3.4.1.9. Załączenia odbiorców wyłączonych w trybie awaryjnym sieciowym są realizowane wyłącznie na polecenie OSP. W szczególnych przypadkach, zwłaszcza gdy zagrożone jest bezpieczeństwo osób, ENERGA-OPERATOR SA, OSDn, jak również odbiorca ujęty w planie wyłączeń awaryjnych sieciowych, może dokonać załączenia bez wydania polecenia przez

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 4
zatwierdzono:	

OSP, przy czym w takim przypadku podmioty te zobowiązane są niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu właściwe służby dyspozytorskie, z podaniem przyczyny.

IV.3.4.2. Tryb awaryjny bilansowy

IV.3.4.2.1. OSP może wprowadzić przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców w trybie awaryjnym bilansowym (dalej „wyłączenia awaryjne bilansowe”), po wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym lub trybie normalnym na polecenie OSP, w przypadku braku możliwości zapewnienia zrównoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w KSE pomimo wcześniejszego wprowadzenia przez OSP innych środków zaradczych.

Wprowadzenie przez OSP wyłączeń awaryjnych bilansowych możliwe jest także przed wprowadzeniem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym na polecenie OSP, w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w czasie uniemożliwiającym zastosowanie tego trybu. W takim przypadku wyłączenia awaryjne bilansowe mogą być wprowadzone pomiędzy ogłoszeniem przez OSP powołanego stanu a obowiązywaniem stopni zasilania zgodnie z pierwszym komunikatem w tej sprawie, wydanym zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w art. 11 ust. 6 ustawy Prawo energetyczne.

IV.3.4.2.2. Wyłączenia awaryjne bilansowe są realizowane na polecenie OSP w stopniach B1 – B15.

Stopnie B1 – B15 powinny zapewniać spadek poboru mocy czynnej, każdy w przedziale 3 – 4% prognozowanego zapotrzebowania na moc. Wyłączenia awaryjne bilansowe wprowadzone łącznie w stopniach od B1 do B15, powinny zapewnić zmniejszenie poboru mocy czynnej o 50% prognozowanego zapotrzebowania na moc.

IV.3.4.2.3. Wyłączenia awaryjne bilansowe są realizowane poprzez wyłączenia linii o napięciu 110 kV, transformatorów 110 kV/SN lub linii i stacji SN.

IV.3.4.2.4. OSP w porozumieniu z ENERGA-OPERATOR SA ustala corocznie dla każdego miesiąca, dla prognozowanego zapotrzebowania na moc w dobowych szczytach tego zapotrzebowania, dla typowych warunków pogodowych, wartości obniżenia poboru mocy czynnej w poszczególnych stopniach B.

IV.3.4.2.5. Plany wyłączeń awaryjnych bilansowych określające przewidywany efekt wprowadzenia stopni od B1 do B15 opracowują:

- 1) OSP - dla całego KSE, z uwzględnieniem planów, o których mowa w pkt 2) i 3),
- 2) ENERGA-OPERATOR SA - dla swojego obszaru sieci dystrybucyjnej, z uwzględnieniem planów opracowanych przez OSDn przyłączonych do sieci ENERGA-OPERATOR SA i planów opracowanych przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci o napięciu 110 kV lub wyższym, za której ruch sieciowy odpowiada ENERGA-OPERATOR SA,
- 3) odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej.

Plany wyłączeń awaryjnych bilansowych na rok 2023 są opracowywane po raz pierwszy niezwłocznie po dacie wejścia w życie obowiązku ich opracowania. Do tego czasu, w przypadku konieczności wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych przyjmuje się, że podstawą dla każdej narastąco grupy trzech stopni B (B1 - B3, B4 - B6, ..., B13 - B15) jest odpowiedni stopień A, określony w planie wyłączeń awaryjnych sieciowych obowiązującym na rok 2023.

IV.3.4.2.6. OSP wydaje ENERGA-OPERATOR SA polecenie wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych z wyprzedzeniem co najmniej 4 godzin. W przypadkach spowodowanych

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 5
zatwierdzono:	

nagłymi, awaryjnymi wyłączeniami jednostek wytwórczych ujętych w TCM, o którym mowa w pkt III.2.5.1., czas ten może ulec skróceniu do 2 godzin.

- IV.3.4.2.7. Polecenie wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych wydaje OSP wskazując dany stopień B lub ich grupę dla całego KSE oraz czas obowiązywania.
- IV.3.4.2.8. Wyłączenia awaryjne bilansowe powinny być wprowadzane rotacyjnie (rotacja oznacza zastąpienie danego stopnia B innym stopniem B lub grupy stopni B inną grupą stopni B), przy czym wyłączenie awaryjne bilansowe w danym stopniu B powinno trwać nie dłużej niż 4 godziny.
- IV.3.4.2.9. W przypadku zastosowania rotacji wyłączeń awaryjnych bilansowych, należy prowadzić załączenia i wyłączenia odbiorców w taki sposób, aby zminimalizować efekt skokowych zmian obciążenia.
- IV.3.4.2.10. Załączenia odbiorców wyłączonych w trybie awaryjnym bilansowym są realizowane bez zgody OSP, zgodnie z wydanym poleceniem, o którym mowa w pkt IV.3.4.2.7.”

3) Zmieniono treść punktu IV.3.5. i nadano mu następujące brzmienie:

„IV.3.5. Tryb automatyczny

- IV.3.5.1. Wyłączenia odbiorców w trybie automatycznym realizowane są przez układy SCO, w przypadku obniżenia się częstotliwości do nastawionej na tych układach wartości kryterialnej.
- IV.3.5.2. Układ SCO instaluje ENERGA-OPERATOR SA oraz odbiorca zobowiązany do instalacji takiego układu zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, wydanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne.
- IV.3.5.3. Odbiorca przyłączony do sieci SN podlega stosowaniu układu SCO przez ENERGA-OPERATOR SA, do którego sieci jest przyłączony.
- IV.3.5.4. OSDn połączony z siecią SN i nN ENERGA-OPERATOR SA może podlegać stosowaniu układu SCO zainstalowanego przez ENERGA-OPERATOR SA, zgodnie z postanowieniami umowy zawartej pomiędzy ENERGA-OPERATOR SA oraz OSDn.
- IV.3.5.5. Czas zadziałania układu SCO powinien być nie dłuższy niż 150 ms, z zastrzeżeniem, że w przypadku układu SCO, do którego nie mają zastosowania wymagania NC DC, zainstalowanego przed datą 18 grudnia 2022 r., w sieci ENERGA-OPERATOR SA lub w instalacji odbiorcy przyłączonego do sieci o napięciu 110 kV, czas zadziałania układu SCO powinien być nie dłuższy niż 300 ms.
- IV.3.5.6. Przekąźnik SCO, stosowany w układach SCO, powinien:
- 1) umożliwiać nastawienie wartości częstotliwości z zakresu od 47,00 do 50,00 Hz ze zmianą skokową co 0,05 Hz;
 - 2) umożliwiać nastawienie zwłoki czasowej w zakresie od 0,05 do 1 s ze zmianą skokową co 0,05 s, jeżeli zastosowanie zwłoki czasowej jest konieczne do prawidłowego działania tego przekąźnika;
 - 3) zapewniać dotrzymanie czasu własnego przekąźnika na poziomie nie większym niż 100 ms;
 - 4) zapewniać poprawną pracę w zakresie od 0,5 do 1,1 Un;
 - 5) zapewniać dokładność pomiaru częstotliwości nie mniejszą niż 10 mHz;

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 6
zatwierdzono:	

- 6) zapewniać identyfikację kierunku przepływu mocy czynnej i mieć możliwość nastawiania lub blokowania jego zadziałania w zależności od nastawionego kierunku przepływu mocy czynnej w miejscu instalacji wyłącznika;
- 7) zapewniać możliwość zastosowania blokady napięciowej przy obniżonej amplitudzie napięcia poniżej wartości zadanej, przy czym aktywacja zdolności następuje w uzgodnionych z OSP przypadkach.
- IV.3.5.7. Testy układu SCO przeprowadzane są przez jego właściciela co najmniej raz na pięć lat lub w terminie jednego roku od modernizacji tego układu, uwzględniając wymagania techniczne określone w pkt IV.3.5.5. i IV.3.5.6. oraz zgodnie z Planem Testów będącym TCM opracowanym na podstawie NC ER.
- IV.3.5.8. OSP, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, przekazuje wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy SCO:
- odbiorcom przyłączonym do sieci przesyłowej;
 - ENERGA-OPERATOR SA.
- Wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy SCO są wyznaczone zgodnie z załącznikiem do NC ER, dla poszczególnych stopni SCO (poziomów obowiązkowego odłączenia odbioru przy niskiej częstotliwości w rozumieniu NC ER) w odniesieniu do zapotrzebowania netto KSE.
- Przez zapotrzebowanie netto KSE rozumie się sumę generacji mocy czynnej jednostek wytwórczych na obszarze działania OSP (w tym generację mocy czynnej autoproducentów), powiększoną o wartość importu oraz pomniejszoną o wartość eksportu, mocy pobieranej przez magazyny energii elektrycznej i mocy pobieranej przez elektrownie szczytowo - pompowe, przy czym wielkość ta nie obejmuje mocy potrzeb własnych jednostek wytwórczych oraz potrzeb ogólnych elektrowni.
- IV.3.5.9. ENERGA-OPERATOR SA, na podstawie danych przekazanych przez OSP, o których mowa w pkt IV.3.5.8., wyznacza wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy SCO na swoim obszarze działania, uwzględniając:
- odbiorców, o których mowa w pkt IV.3.5.2. przyłączonych do sieci ENERGA-OPERATOR SA;
 - OSDn przyłączonych do sieci ENERGA-OPERATOR SA.
- IV.3.5.10. Odbiorca, o którym mowa w pkt IV.3.5.2, przekazuje ENERGA-OPERATOR SA, informacje o zainstalowanym układzie SCO i wielkościach mocy czynnej wyłączanej przez ten układ.
- IV.3.5.11. ENERGA-OPERATOR SA powinien zapewniać możliwość wyłączania przez układy SCO zainstalowane w jego sieci, uwzględniając odbiorców, o których mowa w pkt IV.3.5.3., przyłączonych do sieci ENERGA-OPERATOR SA, 45% zapotrzebowania netto ENERGA-OPERATOR SA w każdej chwili czasu, zgodnie z zasadą możliwie równomiernego rozkładu mocy wyłączanej w obszarze jego sieci.

Przez zapotrzebowanie netto ENERGA-OPERATOR SA rozumie się sumę generacji mocy czynnej jednostek wytwórczych na obszarze działania ENERGA-OPERATOR SA (w tym generację mocy czynnej autoproducentów), powiększoną o saldo wymiany mocy czynnej z OSP, uwzględniającą saldo wymiany mocy czynnej z innymi OSDp oraz pomniejszoną o wartość mocy pobieranej przez magazyny energii elektrycznej i mocy pobieranej przez elektrownie szczytowo - pompowe, przy czym wielkość ta nie obejmuje mocy potrzeb własnych jednostek wytwórczych oraz potrzeb ogólnych elektrowni.

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 7
zatwierdzono:	

- IV.3.5.12. Odbiorca, o którym mowa w pkt IV.3.5.2. powinien zapewnić w każdej chwili czasu, możliwość wyłączenia przez układy SCO zainstalowane w jego instalacji odbiorczej, 45% mocy czynnej pobieranej z tej sieci.
- IV.3.5.13. Postanowień pkt IV.3.5.12. nie stosuje się w odniesieniu do odbiorcy posiadającego jednostki wytwórcze, którego produkcja pokrywa co najmniej 50% jego zapotrzebowania na energię elektryczną w roku poprzedzającym obowiązek określony w pkt IV.3.5.14. W tym przypadku wartości mocy czynnej wyłączanej przez układ SCO, odpowiednio odbiorca albo ENERGA-OPERATOR SA, zobowiązany jest uzgodnić z OSP indywidualnie, biorąc pod uwagę ograniczenia techniczne odbiorcy oraz zastosowane technologie urządzeń, instalacji i sieci. W przypadku niezgodnienia z OSP wartości mocy czynnej wyłączanej przez układ SCO, odpowiednio odbiorca albo ENERGA-OPERATOR SA, zobowiązany jest do przedłożenia OSP opinii niezależnej firmy eksperckiej, w której zostaną określone, w przypadku takiego odbiorcy, rekomendowane wartości mocy czynnej wyłączanej przez układ SCO.
- IV.3.5.14. OSDn i odbiorcy, o których mowa w pkt IV.3.5.2., do dnia 15 września każdego roku realizują obowiązki, o których mowa w pkt IV.3.5.9. – IV.3.5.13. oraz informują ENERGA-OPERATOR SA, o wdrożeniu nastaw i wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy SCO.
- ENERGA-OPERATOR SA do dnia 30 września każdego roku realizuje obowiązki, o których mowa w pkt IV.3.5.9. – IV.3.5.13. oraz informuje OSP o wdrożeniu nastaw i wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy SCO.
- IV.3.5.15. Na podstawie informacji przekazanych zgodnie z pkt IV.3.5.14., ENERGA-OPERATOR SA w stosunku do odbiorców przyłączonych do jego sieci, opracowuje plan wyłączeń wskutek zastosowania układu SCO, uwzględniając parametry określone w załączniku do NC ER.
- ENERGA-OPERATOR SA przekazuje opracowany plan wyłączeń wskutek zastosowania układu SCO, OSDn i odbiorcom przyłączonym do sieci ENERGA-OPERATOR SA, ujętych w tym planie.
- IV.3.5.16. Przy stosowaniu układów SCO należy stosować zasadę, o której mowa w NC ER, tj. minimalizowania odłączania jednostek wytwórczych, w szczególności tych, które zapewniają inercję.
- IV.3.5.17. Załączenie odbiorcy wyłączzonego wskutek zadziałania układu SCO odbywa się wyłącznie na polecenie OSP.
- IV.3.5.18. ENERGA-OPERATOR SA w odniesieniu do odbiorców przyłączonych do jego sieci może dokonać kontroli spełnienia wymagań dotyczących układów SCO, a w przypadku zadziałania układu SCO, ustala przyczynę i zakres zadziałania tego układu.”
- 4) W „SŁOWNIKU SKRÓTÓW I DEFINICJI” w „Pojęciach i definicjach”:
- a) Zmienia się definicję: „Samoczynne częstotliwościowe odciążanie - SCO - Samoczynne wyłączanie zdefiniowanych grup odbiorców w przypadku obniżenia się częstotliwości do określonej wielkości (automatyczne odłączenie odbioru przy niskiej częstotliwości w rozumieniu NC ER), spowodowanego deficytem mocy w systemie elektroenergetycznym”
- b) Dodaje się definicję: „Przełącznik SCO - Wyodrębniony przełącznik albo funkcja w terminalu zabezpieczeniowym lub sterowniku układu sterowania stacji, które wykonują pomiar częstotliwości

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona: 8
zatwierdzono:	

i porównanie częstotliwości zmierzonej z nastawioną wielkością kryterialną, po przekroczeniu której generowany jest sygnał sterujący w celu wyłączenia odbioru za pomocą wyłączników.”

- c) Dodaje się definicję: „Układ SCO - Zespół urządzeń wykonujących pomiar częstotliwości za pomocą przekaźnika SCO, dystrybucję sygnałów sterujących i wyłączenie odbioru za pomocą wyłączników.”

Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej		Strona: 9
zatwierdzono:		